

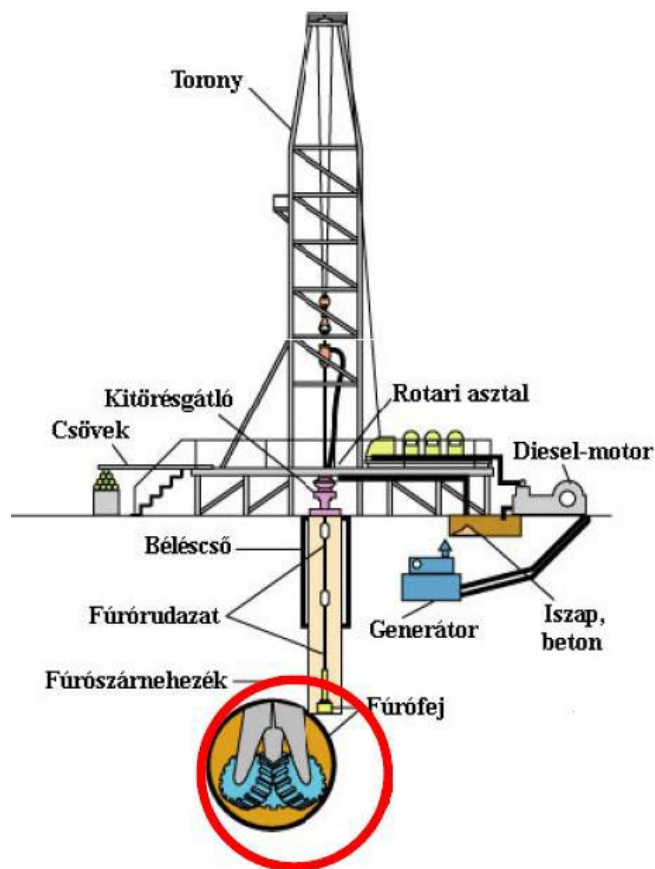
Gáz-, Olajipari és bányászati létesítmények tervezésére,
kivitelezésére, üzemeltetésére, karbantartására, felhagyására és
hatósági engedélyeztetésére vonatkozó új szakmai előírások

Budapesti Mérnöki Kamara
2021.08.03.

Dr. Szondi-Biczó Boglárka

Bányászati létesítmény életciklusa

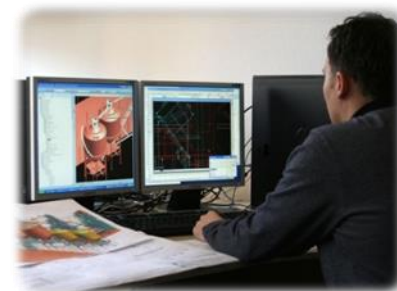
- Tervezés
- Építés
- Üzemeltetés
- Karbantartás
- Felhagyás
- Bontás

Bányászati létesítmény életciklusa

Mely szakaszokban találkozhatunk tervezéssel?

1. Tervezés	Új létesítmény tervezése
2. Építés	Tervezői művezetés, áttervezés
3. Üzemeltetés	Átalakítások tervezése
4. Karbantartás	Felújítások, rekonstrukciók tervezése
5. Felhagyás	Ideiglenes biztonságba helyezés tervezése
6. Bontás	Bontás megtervezése

Tervezés szakaszai

1. Igény felmerülése - MEGRENDELŐ

2. Igény megfogalmazása – MEGRENDELŐ Tervezői közreműködés lehetséges (műszaki paraméterek megfogalmazása)

- Bányászott, szállított, tárolt közeg paraméterei
- Mennyiségi meghatározás
- Bányászati, szállítási, tárolási időintervallum, ciklus meghatározása
- Bányászati, szállítási, tárolási mód meghatározása

3. Megrendelői feladat meghatározás

- Műszaki követelmények megfogalmazása
- Projekt megvalósítási folyamat meghatározása /EPC projekt, tervezés, kivitelezés elkülönülten/
- Pénzügyi kalkuláció
- Időütemezés

Tervezés szakaszai

- Projekt megvalósításról való döntés - MEGRENDELŐ (akár több lépésbeli megvalósításban is minden további lépés előtt döntési ponttal)
- Pályáztatás – Megrendelő
- Szerződéskötés – Megrendelő-Tervező (kivitelező, fővállalkozó)
- Tervkészítés, tervezői egyeztetések:
 - megrendelővel,
 - hatóságokkal,
 - külső felekkel
- Tervzsűri
 - *Minden szakterületre kiterjedő*
 - *Időben korlátozott tevékenység*
 - *Döntési felelősség megjelenése*
 - *Belső (tervezést végzők), külső (tervező – Megrendelő, külső tervellenőr, 3. fél)*

Projekt megvalósítás

EPC projektek:

- Projekt Management
- Projekt végrehajtás megtervezése (ütemterv, kivitelezési egységek meghatározása, beszerzési csomagok összeállítása)
- Tervezés, engedélyeztetés
- Beszerzés
- Gyártásközi ellenőrzés
- Kivitelezés
 - Építésvezetés
 - Beüzemelés, próbaüzem
 - Átadás-átvételi eljárás, használatbavételi engedélyeztetés

Tervezés szakaszai

Terv típusok:

- Megvalósíthatósági tanulmány - „A” szintű terv
- Basic tervek - „A” szintű terv
- Tendertervek – „A” szintű tervek
- Engedélyezési tervek - „B” szintű terv
- Kiviteli tervek - „B” szintű terv
- Gyártmánytervek – „C” szintű terv
- Megvalósulási terv - „D” szintű terv

Terv típusok

Megvalósíthatósági tanulmány

- Célja:
Döntés előkészítés. Beruházás megvalósíthatóságának vizsgálata
- Tartalma:
A beruházási célok, igények, követelmények megvalósíthatóságának vizsgálata. A létesítmény kialakításának, beruházás helyszíni adottságainak ismertetése, vizsgálata, műszaki alapadatok rögzítése (megrendelő általa szolgáltatott, szabványokban meghatározott, gyártók által megadott), fő primer és szekunder készülékek, berendezések, nyomvonalas létesítmények kiinduló adatainak meghatározása, előzetes létesítmény és anyagjegyzék összeállítása.

Terv típusok

Megvalósíthatósági tanulmány részei:

- Műszaki változatok elemzése (magába foglalva az engedélyezési eljárásokat is, esetleges hatósági egyeztetéseket is)
 - Bányászati, szállítási, tárolási módok elemzése
 - Kapacitás vizsgálat (szivattyú állomások, adalékolás, stb.)
 - Telepítési hely, nyomvonal változatok vizsgálata
 - Új létesítmény vs. rekonstrukció vizsgálata
 - Engedélyezési eljárások meghatározása,
 - Műszaki változatok kockázat elemzése, Stb.
 - Időbeli ütemezés.
- Pénzügyi tervezés (10-30-50%-os pontossággal)
- Változatok megvalósításának időütemezése
- Változatok megvalósításának előnye, kockázatai
- Tervezői javaslat a változatok alapján (BIZTONSÁGI, SZAKMAI SZEMPONTOK ALAPJÁN!)

Terv típusok

Basic terv, tender terv

- Megvalósíthatósági tanulmányban szereplő változatok *szinte* kiviteli terv szintű elemzése. NEM AZONOS A KIVITELI TERVVEL!
- Pénzügyi tervezés (10-30 %-os pontossággal)
- Változatok megvalósításának időütemezése
- Változatok megvalósításának előnye, kockázatai
- Tervezői javaslat a változatok alapján (BIZTONSÁGI, SZAKMAI SZEMPONTOK ALAPJÁN!)

- DÖNTÉS – beruházás megvalósításáról vagy elvetéséről

Terv típusok

Engedélyezési terv:

Létesítmény megvalósítására vonatkozó megrendelői igényeknek, magyar (megvalósítási hely szerinti) szabványokban és jogszabályokban megfogalmazott előírásoknak, szakmai és műszaki követelményeknek megfelelő tervdokumentáció.

MIT ÉPÍTÜNK?

Építésügyi hatósági engedélyezési eljárás során a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság azt vizsgálja, hogy a kérelem és a mellékletei (eng.terv) megfelelnek-e a jogszabályokban, szabványokban foglalt szakmai, műszaki és biztonsági követelményeknek

Tervezői felelősség előtérbe kerülése!

Terv típusok

- **Engedélyezési terv tartalma:**

- Tervezői nyilatkozat, mely tartalmazza, hogy a tervező a hatályos minőségi, biztonsági, környezetvédelmi és műszaki követelményeket figyelembe vette-e, attól eltérő megoldást alkalmazott-e. **FELELŐSSÉG A TERVÉRT!**
- Tervezői jogosultság igazolása (266/2013. (VII.11.) Kormányrendelet), mely tartalmazza, hogy a tervezőként megjelölt szervezet, vagy személy rendelkezik-e a terv elkészítéséhez szükséges szakirányú jogosultságokkal.
- Műszaki leírás: megrendelői igény, tervezői feladat rövid ismertetése, technológiai rendszer összefoglaló ismertetése, technológiai rendszer működésére vonatkozó műszaki követelmények leírása, helyhez kötött létesítmények (bányászati létesítmények, szivattyú-, kompresszor állomások, szakaszolók, fogadók, tároló létesítmények), nyomvonal ismertetése.

Terv típusok

Engedélyezési terv tartalma:

- Szakági/szakterületi tervkötetek:
 - Telepítés-építés
 - Technológia
 - Gépészet
 - Magas és mélyépítés (alapozások, acélszerkezetek, csapadékvíz elvezetés, úthálózat, járdák, stb.)
 - Műszeres irányítástechnika (terepi műszerezés, softweres felsőszint)
 - Villamosenergia ellátás
 - Villámvédelem és túlfeszültség elleni védelem
 - Távközlés és IT
 - Robbanásveszélyes térségek zónabesorolása
 - Katódos korrózióvédelem
 - Munka-, tűz, és környezetvédelem
 - (Organizáció)
 - (Próbaüzemi terv)
 - Vagyonvédelmi terv

Terv típusok

Kiviteli terv:

A teljes beruházás megvalósításához szükséges gyártási,- szerelési munkák részletes meghatározása, a megvalósításhoz szükséges műszaki adatok és követelmények rögzítése, működési elvek meghatározása szakmánkénti bontásban a hatályos jogszabályokban foglaltak betartása mellett.

HOGYAN ÉPÍTÜNK?

Építésfelügyeleti, munkavédelmi ellenőrzés során a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság azt vizsgálja, hogy a kivitelezési tevékenység az engedélyes tervek, illetve kiviteli tervek szerint zajlik-e, a kivitelezés során a jogszabályokban, hatósági engedélyek, tervekben, illetve egyéb dokumentumokban (üzemeltetői előírások, keresztező közművek üzemeltetői előírásai, stb.) foglalt előírások maradéktalanul betartásra kerülnek-e.

Terv típusok

Megvalósulási terv - „D” terv:

- Célja:

A kivitelezés közbeni, nem engedélyköteles változások, illetve a beépítésre kerülő anyagok műbizonylatainak, adatlapjainak, dokumentációjának, feltüntetése az eredeti terven, kivitelezés közbeni ellenőrző mérések, nyomáspróba jegyzőkönyvek dokumentálása az eredeti tervben - a megvalósult állapot dokumentálása

- Tartalma:

Az érvényes (legmagasabb verziószámú) kiviteli szaktervi tervdokumentációnak azon változata, amely a kivitelezés során végrehajtott hatósági engedélyeket nem igénylő módosítások, változások műszaki adatainak, méreteinek, mennyiségeinek átvezetését, megjelenítését tartalmazza az érvényes, eredeti terveken.

Terv típusok

- „D” terv tartalma:

1. Kivitelezői nyilatkozat
2. Tervezői nyilatkozat
3. Üzemeltetői nyilatkozat
4. Nyomáspróba bejelentés okirata, meghívások
5. Kiviteli terv „D”-tervesítve
6. Kivitelezői technológiai utasítások:
 - Hegesztési technológiai utasítás
 - Nyomáspróba technológiai utasítás
 - Vezeték tisztítási technológia, és jegyzőkönyv
 - Ívhajlítás technológia
 - Kalibrálási jkv.
7. Műbizonylatok
8. Vezetéktisztítás eredménye jegyzőkönyve
9. Üvegszál erősítésű műgyanta bevonat bizonylata

Terv típusok

- „D” terv tartalma:

10. Hegesztők minősítő bizonyítványa

11. Hegesztési napló (Diagram füzet)

12. Varrattérkép táblázatban, és a hossz-szelvény rajzon

13. Nyomáspróbák

14. Építési napló

15. Közművek nyilatkozatai, tulajdonosi hozzájárulások, elhelyezési bányaszolgalmi jogi dokumentáció (elhelyezési bányaszolgalmi jogi vázrajz és területkimutatás, elhelyezési bányaszolgalmi jogi megállapodás, közigazgatási határozat elhelyezési bányaszolgalmi jog alapítására)

16. Geodéziai bemérés-koordináta jegyzék, mérési vázlat, távvezetéki térkép (hites bányamérő által hitelesítve, Üzemeltetői zsűrivel ellátva) markerek és nyomvonaljelzők megléte, GPS koordináták

17. Bányakártalanítási jegyzőkönyvek, szükség szerint szakértői vélemények, bányakártalanítás kifizetését igazoló dokumentumok

18. Időleges művelés alól kivonás dokumentációja (időleges művelés alól kivonási tervek, időleges művelés alól kivonást engedélyező, illetve időleges művelés alóli kivonást megszüntető hatósági határozatok, szakhatósági nyilatkozatok, határozatok)

Jogszabályi áttekintő

- Magyar ország alaptörvénye (2011. április 21.)
- Polgári törvénykönyv (2013. évi V. törvény)
- Bányatörvény (1993. évi XLVIII. törvény)
- Bányatörvény végrehajtási rendelete (203/1998.(XII.19.) Kormányrendelet)
- Szénhidrogén szállítóvezetékek biztonsági követelményeiről és a Szénhidrogén Szállítóvezetékek Biztonsági Szabályzata közzétételéről (79/2005.(X.11.) GKM rendelet
- A gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzata közzétételéről (80/2005.(X.11.)GKM rendelet
- A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló 23/2006. (II. 3.) Korm. rendelet
- A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatról szóló 161/2017. (VI.28.) Korm. rendelet
- A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól (53/2012.(III.28.) Korm.rendelet

§

Magyarország alaptörvénye (2011. április 21.)

- Alapvető emberi jogok védelme (egészséghez, egészséges környezethez) épített és a természetes környezet védelmével valósul meg
- A köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül, bár megjelenik az alaptörvényben a magántulajdon korlátozásának lehetősége (kisajátítás)
- Kőolaj és Kőolajtermék szállítása kizárólagos állami tevékenység Bt. 3. § (2) hatósági engedély, koncesszió (Ptk.5:27 §)

- A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.

Polgári törvénykönyv (2013. évi V. tv.)

- **Felek (bányavállalkozó-ingatlan tulajdonos) viszonyára vonatkozó alapelvek:**
 - Jóhiszeműség
 - Tisztesség
 - Kölcsönös együttműködés Bt. 43/A. §(1) bek. alapján engedélyezési eljárásban az ingatlan tulajdonosa ügyfélnek minősül
 - Joggal való visszaélés tilalma (jogok, törvényes érdekek csorbításának tilalma)
- **Idegen ingatlan használatára vonatkozó szabályok:**
 - Idegen ingatlan használatának joga → külön jogszabályban feljogosított szervek szakfeladataik ellátáshoz (Ptk. 5:27§ (1) bekezdés, 5:164 §)
Használati jog korlátjai:
 1. kártalanítás fejében
 2. jogszabályban meghatározott terjedelemben (időtartam és tárgyi korlát)
 3. Birtokvédelem eszközei: jogos önhatalom (alaptörvényben is!) államigazgatási, bírói út

Polgári törvénykönyv (2013. évi V. tv.)

Kár:

1. Általános kártérítési felelősség (Ptk. 6:519. §)

„Aki másnak **jogellenesen** kárt okoz, köteles azt megtéríteni.”

Mentesülés: HA BIZONYÍTJA, HOGY MAGATARTÁSA NEM VOLT FELRÓHATÓ!

1959 évi IV tv mentesülés: elvárhatóság!

2. Veszélyes üzem működésből eredő károk (Ptk. 6:535. § (1) bekezdés)

„Aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.”

Mentesülés: VIS MAJOR (elháríthatatlan ok, ami a tevékenységi körén kívül esik)

3. Birtok és tulajdonvédelem (Ptk. 5:7, 5:8. §)

Károsodás veszélye esetén, bírósági úton:

- veszélyeztető magatartástól eltiltás
- kár megelőzéséhez szükséges intézkedések megtétele
- hasznok, károk és költségek tekintetében való döntés

Bányatörvény (1993. évi XLVIII. Tv.)

- **Tevékenység keretei:**

1. Élet, egészség, **biztonság**, környezet, tulajdon védelme (preambulum, Bt. 2. § bekezdése)
2. Energiavagyonnal való gazdálkodás (preambulum, Bt. 2. § bekezdése)
3. engedély alapján végezhető tevékenység (Bt. 21. § (1), 53/2012. (III.28.) Korm.rendelet a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építményekre vonatkozó egyes építésügyi hatósági eljárások szabályairól)

Folyamatos hatósági felügyeleti tevékenység!

- **Kulcsfogalom: B I Z T O N S Á G**

1. Üzemeltetési szabályok tv rendelkezéseinek betartásával, műszaki, technológiai, biztonsági rendelkezések előírásainak megtartásával, végrehajtásával
2. Felelős műszaki vezető: felelős a műszaki és bányabiztonsági szabályok betartásáért/betartatásáért

felelőssége nem zárja ki a bányavállalkozó, illetve más felelősségét (pl.tervező) felelősségét!

felelősségi körébe tartozó ügyekben felettese csak vele egyetértésben adhat ki utasítást, ez alól szűk körben kivétel (közvetlen életveszély, súlyos kár veszélye) Bányakapitányság kijelölésének visszavonását kezdeményezheti

HATÓSÁGI KONTROLL

Bányatörvény (1993. évi XLVIII. Tv.)

Kulcsfogalom: Biztonság

3. Biztonsági övezet → szállítóvezeték és környezete védelmére (Bt. 32.§ (1) bekezdése)
→ tilalmak és korlátozások ingatlan tulajdonosra, kezelőre, használóra vonatkozóan (Vhr. 19/A. § (2) bekezdése) → Tilalmak és korlátozások betartásának rendszeres ellenőrzése a bányavállalkozó feladata! → Jelentési kötelezettség a Bányakapitányság felé

4. Biztonsági szabályzatok → Bányászati tevékenységet ez alapján lehet folytatni!
Külön jogszabály teszi közzé (79/2005. (X.11.) GKM rendelet - SZSZBSZ, 80/2005. (X.11.) GKM rendelet, 2/2010. (I.14.) KHEM rendelet)

5. Súlyos balesetek: → Bejelentési kötelezettség (9/2013. (III.22.) Korm.rend) → Bányakapitányság
kivizsgálási kötelezettség
↓
Vizsgálat eredménye alapján intézkedések megtételére kötelezheti a bányavállalkozót

6. Bányakárok: → Veszélyes üzemi felelősségre vonatkozó szabályok (mentesülés- vis maior)

7. Felszíni ingatlan tulajdon korlátozása: → Bányaszolgalmi jog → Bányakapitányság kötelezővé teheti megalapítását (Vhr. 23. § (6) bekezdése)
Ptk. tulajdon korlátozása (szakcég szakfeladataik ellátásához)
Birtokvédelem (bányavállalkozót, ingatlantulajdonost megillető)

Bányatörvény (1993. évi XLVIII. Tv.)

Bányakapitányság hatósági jogkörei:

- Építésügyi hatóság (53/2012 Korm.rendeletben meghatározott létesítményekre építési, elvi építési, átalakítási, rendeltetés megváltoztatásra irányuló, bontási, használatba vételi engedélyt ad ki)
- Építésfelügyeleti hatóság
- Munkavédelmi
- Műszaki biztonsági (felmetés adása 79/2005 GKM rendelet szabályai alól, minőségbiztosítási rendszer auditora)
- Ásványvagyon-gazdálkodás
- Paicfelügyelet

A bányafelügyelet feladata, hogy a felügyelete alá tartozó tevékenységek végzése során védje a dolgozók életét, testi épségét és egészségét, ellenőrizze az ásvány- és geotermikusenergia-vagyonnal való gazdálkodásra, a környezet-, a táj- és a természetvédelemre, valamint a műszaki biztonságra és a tűzvédelemre vonatkozó szabályok megtartását.

Bányatörvény (1993. évi XLVIII. Tv.)

- **Bírságok, intézkedések**

Bányavállalkozó a bányászati tevékenységet

1. szabálytalanul,
2. engedélytől eltérő módon
3. engedély nélkül gyakorolja

Szankciók:

1. bírság (max.: 1-2-10 Mft, ismételt bírság max: 30 Mft.)
2. tevékenység folytatásának felfüggesztése
3. engedély visszavonása
4. koncessziós szerződés megszüntetésének kezdeményezése
5. eredeti állapot helyreállításának elrendelése
6. tájrendezés elrendelése

Kivitelezés során jelentkező jogszabály értelmezési kérdések

Hatósági jogszabály értelmezés:

- Üzemelő szállítóvezeték biztonsági övezetén belüli szállítóvezeték építése a bányatörvény végrehajtására kiadott Kormányrendelet 19/B. szerinti tevékenységnek minősül, ennek értelmében:
 - Üzemelő szállítóvezeték üzemeltetőjének hozzájárulása szükséges a vezeték megközelítéséhez, keresztezéséhez
 - Beruházó köteles gondoskodni az üzemeltetési, technológiai tervek elkészítéséről és egyeztetéséről
 - Üzemelő létesítményen esetlegesen szükséges átalakítások költségeinek viseléséről
 - A kivitelezés során, így különösen a földmunka során a felelős műszaki vezető jelenlétéről
 - Üzemelő vezeték üzemeltetői szakfelügyeletének megrendeléséről
 - Kivitelezési munka kizárólag e szakfelügyelet mellett folytatható

Szénhidrogén szállítóvezeték biztonsági követelményeiről és a Szénhidrogén Szállítóvezeték Biztonsági Szabályzata közzétételéről 79/2005. (X.11.) GKM rendelet

- Szakági Műszaki Követelmények létrehozásának célja: egészségvédelem, környezetvédelem, magas műszaki színvonal létrehozása, védelme
- Személyi hatálya: szállítóvezeték tervező, építtető, kivitelező, üzemeltető, karbantartást, átalakítást, felújítást, felhagyást, elbontást végző vállalkozó, biztonsági övezettel érintett ingatlan tulajdonosa, hasznélvezője, használója
Biztonsági övezettel érintett építmény, létesítmény beruházója, építtetője, üzemben tartója
- Tárgyi hatálya: szállítóvezeték tervezése, létesítése, üzemeltetése, karbantartása, átalakítása, felújítása, felhagyása, bontása

Műszaki-biztonsági szabályzatban foglaltak alóli eltérések

A szállítóvezetési műszaki-biztonsági szabályzat alóli eltéréseket az építési engedélyezési eljárás során, annak az eljárásnak a keretén belül lehet engedélyeztetni.

Mit jelent ez a gyakorlatban?

- Megszűnt az előzetes hatósági jóváhagyás
- Tervek teljesen készen vannak a hatóság döntésekor
- Közműkezelői hozzájárulások beszerzésre kerültek a döntés időpontjában a nyomvonal szakaszok tekintetében
- Előzetes szakhatósági állásfoglalások is rendelkezésre állhatnak.

Mi történik amennyiben a hatóság nem járul hozzá az eltéréshez?

- Tervek átdolgozása válhat szükségesé
- Közműkezelői hozzájárulások módosítása szükséges
- Előzetes szakhatósági hozzájárulások módosítása szükséges

Megoldás: hatósági állásfoglalás kérése

Műszaki-biztonsági szabályzatban foglaltak alóli eltérések

Leggyakrabban előforduló eltérések:

- 30° alatti közmű keresztezések, különösen a szállítóvezetéki rekonstrukciók során fordul elő,
- Nem egy időben létesült szállítóvezetékek esetén az 5 méteren belüli párhuzamos vezeték elhelyezés,
- Szagosítatlan földgázzal történő tömörségi nyomáspróba.

Műszaki-biztonsági szabályzatban foglaltak alóli eltérések

Eltérés engedélyezésének jogszabályi kritériumai:

- egyenértékű biztonsági szintet eredményező műszaki megoldás az építés, üzemeltetés, felhagyás és bontás tekintetében
- Tervek tartalmazzák az eltérő műszaki megoldásra vonatkozó szerkezetet, eljárást vagy számítási módszert
- Tervezői nyilatkozat az eltérés egyenértékű műszaki biztonsági szintjére vonatkozóan

Eltérés típusai:

- általános érvényű eltérést
- Egyedi eltérés

53/2012.(III.28)Korm.rendelet a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól

• **Tárgyi hatálya:**

- A szilárdásvány-bányászat területén a terület-igénybevétellel járó bányászati létesítmények
- Kőolaj- és földgázbányászati létesítmények (fúrások, mezőbeni, gerencvezetékek, szénhidrogén (kőolaj, kőolajtermék-, földgáz- és földgáztermék) szállítóvezeték és azok alkotórészei, valamint tartozékai (indító-, nyomásfokozó-, töltő-, lefejtő-, átadó állomás, technológiai tartályok, csomópont, katódvédelmi berendezés, hírközlési létesítmény, tervvilágítás)
- Gázipari létesítmények (gázelosztó vezetékek)
- Egyéb létesítmények

• **Személyi hatálya:**

Tárgyi hatály alá tartozó építmények, létesítmények építtetőjére, tervezőjére, építési műszaki ellenőrére, kivitelezőjére, felelős műszaki vezetőjére,

• **Továbbá:**

- építésénél felhasznált építési célú termékekre, anyagokra, szerkezetekre, berendezésekre, építési módszerekre és eljárásokra, ezek használatára,
- építése során a jogszabályokban és szakmai követelményekben megfogalmazott követelmények teljesülésére.

Ügyfelek körének meghatározása, ügyféli kapcsolattartás kérdései

Ki minősül ügyfélnek:

- Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti,
- Továbbá jogszabály rendelkezése esetén az abban meghatározott hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.
- Hatóság, szakhatóság akinek a feladatkörét az ügy érinti.
- Azok a civil szervezetek, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul.

Ügyfélkörnek kiemelt jelentősége van az engedélyezési eljárásokban, így különösen a környezetvédelmi eljárásokban.

Rekonstrukciós eljárások során civil szervezetek ügyfélként való megjelenése.

Ügyfelek körének meghatározása, ügyféli kapcsolattartás kérdései

Hatásterült kérdése az ügyfélkör szempontjából:

Környezetvédelmi eljárások során mit tekint a hatóság hatásterületnek?

- Munkavégzéssel érintett területet, azaz az építési sávot?
- Egyéb környezeti hatásokat is pl. zajhatás területét?

Kapcsolattartás az ügyfelekkel:

- Hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság szempontjai alapján választ, előnyben részesítve az elektronikus utat.
- Jelentős számú ügyfél esetén – az eljárás megindításáról szóló értesítés, valamint az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések kivételével – a hatóság az ügyféllel hirdetményi úton tarthat kapcsolatot.

A kapcsolattartás ezen módja bír-e hatással a kivitelezés időszakára?

53/2012.(III.28)Korm. rendelet

- A bányhatóság jogköre kiterjed ezen létesítmények építésének, használatbavételének, fennmaradásának, átalakításának, megszüntetésének, illetve rendeltetésük megváltoztatásának (a továbbiakban együtt: építési tevékenység) engedélyezésére, építésügyi hatósági és építésfelügyeleti ellenőrzésére.
- **A bányafelügyelet építésügyi hatósági engedélyei:**
 - a) az elvi építési engedély,
 - b) az építési engedély,
 - c) a bontási (megszüntetési, felszámolási) engedély,
 - d) a használatbavételi engedély,
 - e) a fennmaradási engedély,
 - f) a rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély.

53/2012.(III.28)Korm. rendelet

- **Elvi építési engedély:** A létesítményre vonatkozó építési, illetőleg a rendeltetés megváltoztatása iránti kérelem benyújtása előtt, annak elhelyezésére, kialakítására, a műszaki, geometriai jellemzőire, a településrendezési előírások teljesíthetőségének, **kulturális örökségvédelmi, természet-, táj-, és környezetvédelmi, egészségvédelmi, talajvédelmi, életvédelmi, tűzvédelmi,** illetőleg új rendeltetése megvalósíthatóságának, továbbá az azzal kapcsolatos jogszabályi követelményektől eltérő műszaki megoldásának előzetes tisztázására elvi építési engedély kérhető.
- **Építési engedély:** A rendelet hatálya alá tartozó, 1 és 2-es mellékletben felsorolt építmények esetén építési tevékenység végzéséhez az e rendeletben felsorolt esetekben a **bányafelügyelet engedélye** szükséges.
- **Használatbavételi engedély:** Az építési engedélyhez kötött létesítmény - a rendelet 1. számú mellékletének 1.1. és 4.2. pontjában felsorolt kutató létesítmények kivételével - csak használatbavételi engedély alapján vehető használatba és üzemeltethető.
- **Fennmaradási engedély:** Ha a létesítményt (létesítményrészt) *engedély nélkül* vagy az *engedélytől eltérő módon* (a továbbiakban: szabálytalanul) létesítették, a bányafelügyelet arra - az építetű vagy a létesítménnyel rendelkezni jogosult kérelme alapján - *építési bírság kiszabása mellett* fennmaradási engedélyt adhat, ha a szabályossá tétel feltételei fennállnak vagy megteremthetők, és az építetű építési jogosultságát igazolta.
- **Rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély:** A bányafelügyeleti engedélyhez kötött építési munkával járó, rendeltetés megváltoztatására irányuló engedélyezési eljárásra az építési engedélyezési eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni. **A bányafelügyeleti bejelentéshez kötött építési munkával járó, rendeltetés megváltoztatására irányuló engedélyezési eljárásra a bejelentési eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.**
- **Bontási engedély:** Ha az elbontandó létesítmény megszüntetésével egyidejűleg új létesítmény megépítésére kerül sor, akkor a bontási és építési eljárás egy eljárás keretében is lefolytatható

53/2012.(III.28)Korm. rendelet

- **Bányahatósági engedély nélkül végezhető építési tevékenységek: Régi jogszabály szerint (96/2005. GKM rendelet)**

a) a létesítmény olyan felújítása (karbantartása), amely nem jár együtt a létesítmény rendeltetésszerű használatának korlátozásával (időszakos korlátozás megengedhető), és *nem okoz eltérést az építési és használatbavételi engedélyben foglaltakhoz képest,*

b) a létesítményben bekövetkezett, azonnali elhárítást igénylő hibák megszüntetése, az üzemzavar elhárítása, illetőleg az üzemzavarral érintett létesítményrészek engedélyezettel azonos vagy korszerűbb műszaki jellemzők mellett történő átalakítása, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése,

c) a szénhidrogén termelésben, előkészítésben és az elsődleges feldolgozásban használt technológiai létesítményi csővezeték, a szénhidrogén szállító-, a földgáz elosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és ezek termékei szállítóvezetékeinek azonos nyomvonalon és azonos vagy alacsonyabb nyomásfokozatúra történő cseréje, ha az engedélyezettel azonos vagy korszerűbb műszaki jellemzőkkel és paraméterekkel bír,

VEZETÉK REKONSTRUKCIÓK A FELSOROLT FELTÉTELEK TELJESÜLÉSE ESETÉN

53/2012.(III.28)Korm. rendelet

Bányahatósági engedély nélkül végezhető építési tevékenységek: Új jogszabály szerint (53/2012. Korm. rendelet)

- 1.1. A szénhidrogén termelésben, továbbfeldolgozásban vagy továbbfelhasználásban használt technológiai építményi csővezeték, a szénhidrogén szállító-, a földgáz elosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és gáztermékek szállítóvezetékeinek és ezek tartozékainak a meglévő biztonsági övezeten belüli, többlet szolgalmi jogot vagy vezetékjogot nem igénylő azonos vagy alacsonyabb nyomásfokozatúra történő kiváltása, ha az engedéllyezettel azonos vagy korszerűbb műszaki jellemzőkkel és paraméterekkel bír.
- 1.2. A szilárdásvány bányászat és a földtani kutatás területén a 400 méter mélységet meg nem haladó mélységű mélyfúrások az 5 méter mélységet meg nem haladó kutatóaknak és a 2 méter mélységet meg nem haladó kutatóárkok létesítése, amennyiben a kutatást a bányafelügyelet korábban már műszaki üzemi terv jóváhagyásával engedélyezte.
- 1.3. A földtani és ásványi nyersanyagkutató mélyfúrások, kutatóaknak, kutatóárkok bontása, felszámolása, tömedékelése amennyiben azok nem harántoltak szénhidrogén tároló réteget, egyéb gáztároló réteget vagy radioaktív ércetestet.
- 1.4. Gázelosztó-vezeték egyszeri, legfeljebb 100 méterrel történő – nem leágazásnak minősülő – meghosszabbítása.
- 1.5. A szénhidrogén termelésben, továbbfeldolgozásban vagy továbbfelhasználásban, szállításban használt technológiai rendszeren történő olyan felújítás, átalakítás, módosítás, amely a rendszer rendeltetésszerű működésében változással nem jár, annak a folyamatokra hatása nincs, a rendszer biztonsági szintje nem csökken és a használatba vételi engedélyben rögzített területen belül megvalósíthatók.

Szállítóvezetéki rekonstrukció engedélyezésének jogi lehatárolása

Építési engedély vs. Bejelentés

Nyomvonalai szakaszok

- Meglévő biztonsági övezeten belüli
- Többlet szolgalmi jogot nem igénylő
- Azonos vagy alacsonyabb nyomásfokozatúra történő kiváltása
- Ha az engedéllyezettel azonos vagy korszerűbb műszaki jellemzőkkel bír

Telepített létesítmények

- Technológiai rendszeren történő olyan felújítás, átalakítás, módosítás, amely a rendszer rendeltetésszerű működésében változtatással nem jár,
- Folyamatokra hatása nincs,
- Rendszer biztonsági szintje nem csökken,
- Engedélyben rögzített területen belül megvalósítható

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Jellemzői:

- Bányahatósági építési engedély nem elégséges!
- Összetett, egymásra épülő engedélyezési eljárások láncolata
- Időben hosszú és költséges engedélyezési folyamat
- Engedélyezési eljárások között időben átfedések lehetségesek

Átgondolt, megtervezett engedélyeztetés szükséges!

KÉRDÉS: Mit gondolnak egy új szállítóvezeték hány típusú hatósági engedély alapján építhető?

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

1. Működési engedély – (Logisztika esetében hatósági határozat, meglévő)
2. Területrendezési összhang megteremtése
3. Környezetvédelmi engedélyezési eljárások
4. Közmű üzemeltetői hozzájárulások megszerzése (felügyelő hatóságnál fellebbezési eljárások)
5. Ingtatlan tulajdonosi hozzájárulások megteremtése (Megyei Kormányhivataloknál államigazgatási, kisajátítási eljárások)
6. Kulturális örökségvédelmi engedélyezés - Régészeti próba-, megelőző feltárások
7. Mezőgazdasági területek igénybevétele (időleges, végleges igénybevétel)
8. Telekalakítási engedélyezési eljárások
9. Közforgalom előtt el nem zárt utak engedélyezési eljárásai
10. Villamos energetikai engedélyezési eljárások
11. Bányahatósági engedélyezési eljárások
12. Egyéb, nem sajátos építmények engedélyezési eljárásai
13. Beépített tűzjelző és tűzoltó berendezések építési eng. elj.
14. Vízjogi engedélyezési eljárások

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

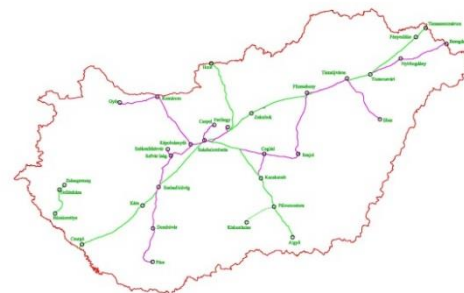
Területrendezési tervekkel való összhang megteremtése:

Országos, térségi jelentőségű szállítóvezetékek az Országos, Megyei, Települési Területrendezési Tervek részét képezik.

Beillesztésük:

- Rendezési tervek időszakos módosításával – OTrT → Ágazati Miniszter (1996. évi XXI. Tv.) – MTrT → MEGYEI Ök.
- Területrendezési hatósági eljárással – OTrT, MTrt → Állami Főépítész (76/2009. (IV.8) Kormányrendelet)

Mol Nyrt. Logisztika kőolaj- és termékvezeték rendszere

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

- **Környezetvédelmi engedélyeztetés:**

314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet értelmében:

- 40 km hossztól és DN800 átmérőtől *Környezetvédelmi engedély köteles*
- Ez alatt kőolaj,- termék,- gázszállító vezeték *EVD Felügyelőség döntésétől függően Környezetvédelmi engedély köteles*
- Mellékletekbe nem sorolt, illetve *nem környezetvédelmi eng. köteles tevékenységeknél* 13. számú melléklet szerinti (Kis EVD) bejelentő lap a tevékenység várható hatásai jelentőségének minősítéséhez. Felügyelőség ebben az eljárásban szakhatóság, DE ha megállapítja a várhatóan jelentős környezeti hatást, engedélyezési eljárást felfüggesztheti és Környezetvédelmi engedélyezési eljárást írhat elő!

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Környezetvédelmi engedélyeztetés:

314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet értelmében:

- 40 km hosszától és DN800 átmérőtől Környezetvédelmi engedély köteles
- Ez alatt kőolaj,- termék,- gázszállító vezeték **MÉRETMEGKÖTÉS NÉLKÜL** EVD, Felügyelőség döntésétől függően Környezetvédelmi engedély köteles

Mindezek alapján új szállítóvezeték környezetvédelmi engedély, előzetes vizsgálati eljárás köteles!

Szállítóvezetéki rekonstrukció a jogalkalmazási gyakorlatban általában EVD kötelesek köszönhetően a Felügyelőségek kiterjesztő jog értelmezésének. Hibahely kiváltásra is EVD kér, kivéve a haváriákat.

Hová vezethet ez a joggyakorlat?

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

- **Kulturális Örökségvédelmi engedély:**

2001. évi LXIV tv. értelmében:

A területileg illetékes Megyei Kormányhivatal Kulturális Örökségvédelmi Hivatalának (KÖH) engedélye szükséges a rendelettel védett régészeti lelőhelyeken, valamint a 30 cm mélységet meghaladó bármilyen földmunkával járó, illetőleg a terület jellegét veszélyeztető, befolyásoló változtatáshoz, munkálathoz.

Beruházási költség 0,1-1% kell erre a célra elkülöníteni.

Régészeti leletmentés, szakfelügyelet → 3 hónapnál nem lehet hosszabb.

Múzeumok végezhetik szerződés alapján.

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Ingyatlan tulajdonosi hozzájárulások beszerzése:

Jellemzői:

- Minden engedélyezési eljárás alapfeltétele – építési jogosultság igazolása – kivéve időleges művelés alóli kivonási eljárás
- Rendkívül idő és költség igényes
- 3. fél (ügyfél) egyetértése szükséges – magánérdek verseng a közérdekkel
- Közérdek miatt állami beavatkozás (államig. Eljárás, kisajátítás), de csak a legvégső esetben és jogszabályban szabályozott módon

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Építési jogosultság igazolása a 53/2012 Korm.rendelet szerint:

- Saját tulajdonu ingatlan esetén:
 - 3 hónapnál nem régebbi tulajdoni lappal
 - Adás-vételi szerződéssel
 - Jogerős kisajátítási határozattal
- Idegen tulajdonú ingatlan esetén:
 - Ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájárulásával
 - Jogerős és végrehajtható hatósági határozattal (elhelyezési célú bányaszolgalmi jog)
 - Bírósági határozattal

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Bányaszolgalmi jogról: (1993. évi XLVIII. Tv. 38. §)

- Építési jogosultság igazlásának egyik módja
- Nem kötelező, de bányahatóság alapítását elrendelheti
- Közérdekű használati jog
- Deklaratív jog
- Az ingatlan terhelő jogosultság Ingatlan mindenkori tulajdonosát terheli
- Két típus:
 - Elhelyezési célú bányaszolgalmi jog – építés időtartamára, építési sáv mértékére, időleges műv. alóli kivonási vázrajz alapján, kártalanítási kötelezettség, ingatlan-nyilvántartásba nem kerül bejegyzésre
 - Üzemeletetési célú bányaszolgalmi jog- üzemeletetés időtartamára, biztonsági övezet mértékére, szolgalmi jogi vázrajz alapján, kártalanítási kötelezettség, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerül

Építési jogosultság igazolása szállítóvezetéki rekonstrukció során

Az építésügyi hatósági engedély megadásához, valamint a bejelentéshez az ingatlanal rendelkezni jogosult hozzájárulása szükséges, mely a következő okiratokkal igazolható:

- nem az építető tulajdonában lévő ingatlanon történő építési tevékenység végzése esetén jogerős és végrehajtható *hatósági határozattal* vagy az ingatlanal rendelkezni jogosult hozzájáruló nyilatkozatával vagy az ezt pótló bírósági határozattal;

Mit értünk hatósági határozat alatt?

- Bányaszolgalmi jog alapító államigazgatási, közigazgatási határozatot
- Bányaszolgalmi jog ingatlan nyilvántartási bejegyző határozatát

Érthetjük-e etekintetben hatósági határozat alatt a bányászati létesítmény használatbavételi engedélyét?

Építési jogosultság igazolása szállítóvezetéki rekonstrukció során

Jogi okfejtés:

- Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemelésének – beleértve az üzemelés megszüntetésével járó tevékenységet is – időtartamára a bányavállalkozó szolgalmi jog alapítását igényelheti.
- A szolgalm alapján a bányavállalkozó jogosult a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevételére, ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés és a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.
- A bányafelügyelet a bányavállalkozót a biztonsági övezet terjedelmében szolgalm alapítására kötelezheti. A bányavállalkozó a biztonsági övezet fennállásának időtartama alatt jogosult a szolgalm alapítására.
- A megállapodáson, illetőleg a hatósági határozaton alapuló bányaszolgalmi jog gyakorlásának nem akadálya az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés hiánya.

Használatbavételi engedély önmagában nem alkalmas az építési jogosultság igazolására

Építési jogosultság igazolása szállítóvezetéki rekonstrukció során

Amennyiben a bányászati létesítmény használatbavételi engedélye önmagában nem alkalmas az építési jogosultság igazolására mi a teendő?

- Az 53/2012. (III.28.) Kormányrendelet 6. § (2) bekezdésében meghatározott okiratokkal szükséges az építési jogosultságot igazolni:
 - Ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájáruló nyilatkozatával
 - Ennek hiányában a Megyei Kormányhivatal bányaszolgalmi jog alapító határozatával

Milyen esetben és mire alkalmas a bányászati létesítmény használatbavételi engedélye az építési jogosultság tekintetében?

- 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett szállítóvezetékek tekintetében, amennyiben azok üzemeltetésére a szolgalmi jog alapítását követően, annak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem történt meg, a bejegyzésre a bányafelügyelet által kiadott jogerős és végrehajtható használatbavételi engedély alapján kerülhet sor.

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Mezőgazdasági területek igénybevétele: 2007. évi CXXIX. Tv a termőföld védelméről

Típusai:

- **Időleges igénybe vétel** (szállítóvezeték nyomvonalai szakaszai esetében az építés időtartamára, ha a mezőgazdasági ingatlanon, vagy meghatározott részén 1 mezőgazdasági szezonban a mezőgazdasági termelés nem lehetséges, vagy a termény elpusztul. Nincs időtartamhoz, sem térmértékhez kötve.
 - Az időleges igénybe vétel engedélyezési szempontból:
 - Engedélyköteles tevékenység – új szállítóvezetéknél (engedély birtokában lehet tevékenységet folytatni, változási vázrajz, ter.kim, rekultivációs terv, földvédelmi járulék)
 - Bejelentés köteles tevékenység – rekonstrukciós tevékenységnél (tevékenység megkezdését követő 8 napon belül bejelenteni, munkarészei u.a, földvédelmi járulék)
 - Az időleges igénybe vétel művelési ág szempontjából:
 - Erdőterületek – Erdészeti hatóság előzetes engedélye szükséges hozzá, de fa kivágásra nem jogosít – fakivágási terv- újraerdősítési kötelezettség
 - Egyéb mezőgazdasági ingatlanok

Új szállítóvezeték létesítének engedélyezési eljárásai

Mezőgazdasági területek igénybevétele: 2007. évi CXXIX. Tv a termőföld védelméről

Típusai:

- **Végleges igénybe vétel** (szállítóvezeték területigényes létesítményei esetében, a teljes élettartam alatt, ha a mezőgazdasági ingatlanon valósul meg)

Jellemzője:

- Munkarészei: vázrajz, területkimutatás, humuszmentési terv
- Engedélyköteles tevékenység
- Földvédelmi járulék
- Kapcsolódhat hozzá telekalakítási eljárás, de azt időben formálisan megelőzi

Időleges és végleges művelés alóli kivonási eljárás eljáró hatósága:
Területileg illetékes Megyei Kormányhivatal Földhivatala.

Új szállítóvezeték létesítének engedélyezési eljárásai

Telekalakítási engedélyezési eljárások:

- Területigényes létesítményeknél szükséges eljárás (szakaszolók, indítók, fogadók)
- Kapcsolódik hozzá a végleges művelés alóli kivonási eljárás, de önálló engedélyezési eljárások, bár mindkettő a Megyei Kormányhivatalok Földhivatalánál zajlik.
- Eljárási határidő 30 nap
- Önkormányzat, mint szakhatóság vizsgálja a Települési területrendezési tervvel való összhangot

Új szállítóvezeték létesítének engedélyezési eljárásai

Közforgalom elől el nem zárt utak engedélyezési eljárásai: 93/2012. (V.10.) Kormányrendelet rendelet

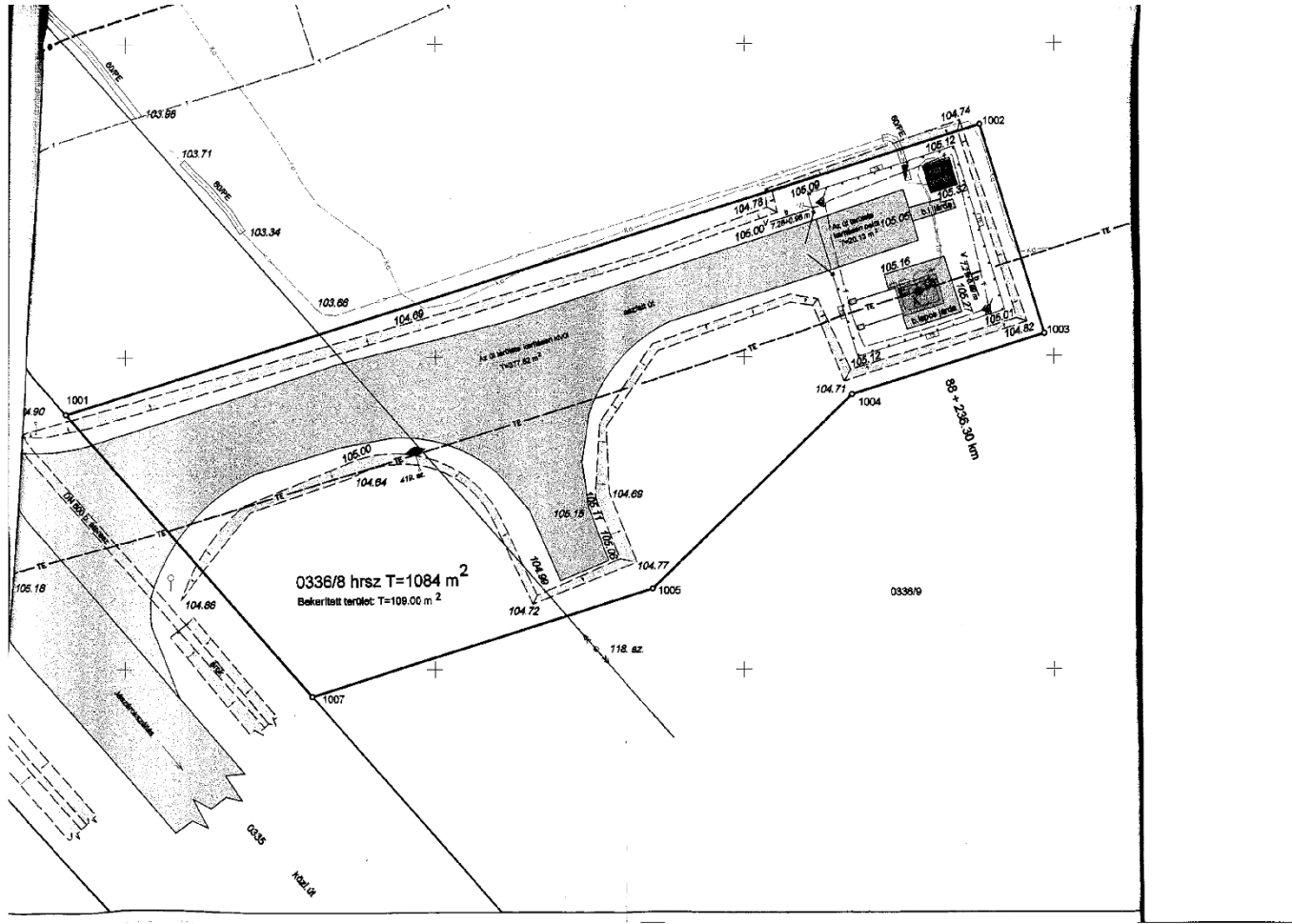
Utak típusai:

- Közutak – közforgalom számára megnyitottak
- Magánutak – közforgalom számára megnyitottak,
 - Közforgalom elől elzártak (pl. állomási bekötő utak, az állomással egy ingatlanon)

Engedélyezési szempontból:

- Közforgalom elől elzárt, bekötő utak NINCS önálló engedélyezése, állomással együtt a Bányahatóság engedélyezi
- Közforgalom elől el nem zárt utak: Önálló engedélyezési eljárás, Nemzeti Közlekedési Hatóság engedélyezi

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Új szállítóvezeték létesítésének engedélyezési eljárásai

Egyéb, nem sajátos építmények építési engedélyezési eljárásai:

- Általános építéshatósági engedélyezési eljárás – eljáró hatság: területileg illetékes Önkormányzat építésügyi hatósága (Étv.)
- Azon építményekre amik nem sorolhatóak a 53/2012 Korm.rendelt alá pl. iroda épületek, portaépület – kivétel, ha ezen épületekben van technológia
- Az engedélykérelm, illetve mellékletei, valamint a tervdokumentációra vonatkozó tartalmi előírásokat a 312/2012. (XI.08.) Korm. rendelet határozza meg
- Eljárási határidő 60 nap vs. Bányahatósági építési eng. eljárás 30 nap

Új szállítóvezeték létesítének engedélyezési eljárásai

Vízjogi engedélyezési eljárások

- Esetei:
 - Állomások tiszta és szennyezett csapadékvíz elvezetéseihez
 - Vízfolyások olyan keresztezése során ahol az áramlási viszonyok befolyásolásra, módosításra kerülnek (nincs mennyiségi és időbeli korlát) – kivételt képez: irányított fúrások, felszín alatti vezetésű vízfolyások felszíni keresztezése pl. átereszek felszíni keresztezése
 - Nyomáspróbákhoz szükséges vizek esetén, amennyiben a felhasználásra kerülő víz élővízből származik

Eljáró hatóság: Környezetvédelmi, Természetvédelmi, és Vízügyi Felügyelőség
Eljárási határidő: 60 nap!

Vízjogi engedélyezési tervdokumentációra vonatkozó előírások: 18/1996. (VI.13.)
KHVM rendelet

Kivitelezési fázis

- 191/2009. (IX15.) Kormányrendelet
 - Hatálya:
 - Tárgyi hatály: építőipari kivitelezési tevékenység
 - Személyi hatály: építtető, műszaki tervező, kivitelező, felelős műszaki vezető, tervezői művezető, műszaki ellenőr, építtetői fedezetkezelő,
 - E-napló
 - Kivitelezési dokumentáció tartalmi követelményeire,
 - Kivitelezés pénzügyi fedezetének és biztosítékának rendjére, vállalkozói díjra vonatkozó szabályozás,
 - Kivitelezési tevékenység befejezésével kapcsolatos szabályok,
 - Tervezési és kivitelezési szerződés tartalmi és formai előírásira.

Kivitelezési fázis

- Fogalmak:

- *Többletmunka*: ajánlatkérési vagy kivitelezési dokumentációban meglévő, árazott költségvetésben szereplő tétel, melynek mennyisége előre nem látható műszaki szükségességből növekszik. (pl. víztelenítési többletmennyiség)
- *Pótmunka*: szerződés alapját képező dokumentációban nem szereplő, előre nem látható műszaki szükségességből külön megrendelt tétel (pl. kiegészítő út a berendezés telepítéséhez)
- *Árazatlan (tétéles) költségvetési kiírás*: minőségi követelményekkel rendelkező mennyiségi kimutatás az építmény jellege szerint szükséges szakági bontásban és részletezettséggel, lényeges terméktulajdonság meghatározásával
- *Építetői fedezetkezelő*: az építőipari kivitelezési tevékenység kivitelezési szerződésben meghatározott ellenértéke pénzügyi fedezetének és a kivitelező által nyújtott biztosíték összegének (pl. bankgarancia, jótállási és jóteljesítési garancia) kezelője,

Tervezési szerződés

- Építtető, vagy fővállalkozó *írásban köteles megkötni a tervezővel,*
- Tartalma:
 - Vállalt tervezési tevékenység pontos megnevezése,
 - a kivitelezési dokumentációra vonatkozó követelmény (mennyiségi és minőségi mutatók) meghatározását, a kidolgozás részletezettségét, (részletrajzok, konszignációk, költségvetési kiírás szükséges körét),
 - a készítendő kivitelezési dokumentáció példányszámát és annak elektronikus formában is történő átadási kötelezettségét,
 - a terv felülvizsgálatának, ellenőrzésének szabályait,
 - a szükségessé váló tervmódosítások szabályozását, valamint
 - tervezői művezetési feladatellátás részletes feltételeit, ha a tervező ilyen feladatot lát el.
- Aki tervezői és építési műszaki ellenőri jogosultsággal is rendelkezik, az e feladatköröket együtt beruházási tanácsadó címen láthatja el.

Kivitelezési fázis

- **Kivitelezési szerződés követelményei:**

- Írásba kell foglalni,
- Ügyvédi, jogtanácsosi ellenjegyzés szükséges, az építető-fővállalkozói közötti szerződést,
- Fontos! Szerződés után a kivitelező viseli a tervdokumentáció hiányosságából adódó következményeket, amennyiben a hiányosság észrevétele egy szakkivitelező cégtől elvárható.
- Szerződő felek adatai,
- Szerződés tárgya (kivitelezési munka pontos megnevezése),
- Szerződéses határidőket (részhatáridőket),
- Vállalkozói díj (pénznem, fizetési határidők, elszámolás módja, teljesítés igazolások),
- Alvállalkozók igénybevételére vonatkozó rendelkezések,
- Kivitelezési dokumentációra vonatkozó rendelkezések,
- Hulladék kezelés,
- Esetleges pótmunka elszámolás módja,
- Esetleges jogvita rendezési módja (mediátori közreműködés, választott bíróság),
- Előleg felhasználásának meghatározását és elszámolását, amennyiben megállapodnak előleg alkalmazásában,
- Jótállás, jóteljesítés biztosításában,
- Fedezetkezelőre vonatkozó rendelkezések és adatok, amennyiben bevonásra kerül.

Kivitelezési fázis

- A kivitelező – az erre vonatkozó külön megállapodásban foglaltak szerint – a műszaki szükségesség, vagy a rendeltetésszerű és biztonságos használat miatt szükséges pótmunkát köteles elvégezni.
- Építési munkaterület átadása, munkaterület biztosítása,
- E-napló
 - Építettő munkaterület átadása előtt készenlétbe helyezi,
 - Munkaterület átadás-átvéateli jkv-t fel kell tölteni,
 - Szerződést és terveket fel kell tölteni,
 - Szerepeket ki kell osztani.
- Projekt tábla (adatok között a tervező adataival)

Kivitelezővel szemben támasztott feltételek

- a vállalkozó kivitelezői tevékenységre jogosultak névjegyzéke a vállalkozó kivitelezőre vonatkozóan tartalmazza a vállalt tevékenységet, és
- a vállalkozó kivitelező a vállalt kivitelezői tevékenység végzésében közvetlenül részt vesz.
- rendelkezik az építőipari kivitelezési tevékenység jellegének megfelelő jogosultsággal rendelkező – vele tagsági, munkavállalói vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló – felelős műszaki vezetővel,
- rendelkezik a kivitelezési tevékenységnek megfelelő szakképesítéssel, vagy elegendő számú és tevékenység jellegének megfelelő szakképesítésű – vele tagsági, munkavállalói vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló – szakmunkással,
- rendelkezik alkalmas telephellyel,

Felelős műszaki vezető

- Az építési munkaterületen végzett építési-szerelési munkát felelős műszaki vezető irányítja.
- Feladata:
 - vonatkozó jogszabályok, engedélyek betartatása, azok betartásának az ellenőrzése,
 - az építési napló vezetése, ellenőrzése és lezárása, ha erre a kivitelezőtől megbízást kapott,
 - az építőipari kivitelezési tevékenység munkafolyamatainak szakszerű megszervezése,
 - minőségi követelmények biztosítása, a technológiai, a munkavédelmi és az egészségügyi előírások betartatása,
 - a kitűzés helyességének, valamint a geotechnikai és egyéb vizsgálatok megtörténtének ellenőrzése,
 - a minőségi vizsgálatok és mintavételek elvégeztetése,
 - az azonnali intézkedést igénylő építési műszaki feladatok meghatározása és irányítása,
 - Használatbavételi eljárás során nyilatkozattétel
 - Alvállalkozói teljesítés igazolás

Felelős műszaki vezető

Használatbavételi eljáráshoz szükséges nyilatkozat tartalma (építési napló összesítő lapján):

- a végleges építési engedélynek és a hozzá tartozó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki dokumentációnak megfelelően végezte,
- kivitelezési (megvalósulási) tervdokumentációnak megfelelően végezte,
- jogszabályok, szakmai, minőségi, környezetvédelmi és biztonsági előírások megtartásával szakszerűen végezték,
- kivitelezési dokumentációtól eltérés történt-e, és ha igen, azt ismerteti,
- a közműellátás szakszerűen biztosított,
- építési munkaterületen keletkezett építési-bontási hulladék mértékéről, kezeléséről és elszállításáról,
- az építmény rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmas

Építési műszaki ellenőr

- az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének helyszínén az építtető helyszíni képviselője
- Kötelező építési műszaki ellenőrt megbízni az építési napló vezetéshez kötött építési tevékenység esetén, ha
 - az építőipari kivitelezési tevékenységet több fővállalkozó kivitelező végzi,
 - az építési beruházás a Kbt. hatálya alá tartozik,
 - az építőipari kivitelezési tevékenység nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy tárgyát képezi,
 - az építőipari kivitelezési tevékenység műemléki védelem alatt álló építményt érint, vagy
 - építtetői fedezetkezelő működik közre.

Építési műszaki ellenőr

Feladata:

- az építőipari kivitelezési tevékenység szakszerűségének ellenőrzése a végleges építési (létesítési) engedély és a hozzá tartozó jóváhagyott építészeti-műszaki dokumentáció, valamint a kivitelezési dokumentáció alapján,
- az építmény kiűzése helyességének, szükség esetén a geotechnikai, környezetvédelmi és egyéb felmérések, vizsgálatok megtörténtének ellenőrzése,
- az építési napló(k) ellenőrzése, a bejegyzések és egyéb jegyzőkönyvek ellenjegyzése, észrevételezése,
- a hibák, hiányosságok, eltérések feltüntetése az építési naplóban,
- a műszaki, illetve gazdasági szükségességből indokolt tervváltoztatásokkal kapcsolatos javaslatok megtétele az építtető részére,
- az eltakarásra kerülő szerkezetek ellenőrzésének elvégzése, a műszakilag indokolt további vizsgálatok meghatározása, az ellenőrzések és a vizsgálatok adatainak, valamint a szükséges intézkedések meghatározásának bejegyzése az építési naplóba.
- az átadás-átvételi eljárásban való részvétel,
- a beépített építési termékek teljesítmény nyilatkozatai meglétének ellenőrzése,
- műszaki kérdésekben az építtető döntéseinek előkészítése,
- pénzügyi elszámolások, felmérések ellenőrzése,
- teljesítésigazolás

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Dr. Szondi-Biczó Boglárka

biczob@otindustries.hu

70/331-2511

